

TARELLO, Giovañi: O PRIRODI I UČINKU NEPRAVOG
DELIVERY-ORDERA (Intorno alla natura e all'
efficacia del delivery order improprio), Dir. , r
mar. 1-2/1957, str. 59/81.

Čl. 446 talijanskog Zak. o plovidbi govori samo o pravom delivery-orderu, što ga izdaje izdatnik teretnice, i koji se odnosi na razmjerni dio tereta. Izvještaj uz Zakonik o plovidbi ministra pravde (pod. br. 276) govori o nepravom delivery-orderu, što ga izdaje ne izdatnik već imalac teretnice. Zakon priznaje pravom delivery-orderu značaj vrjednosnog papira, koji predstavlja teret, a izvještaj uz Zakonik kaže, da se nepravom delivery-orderu taj značaj ne može priznati. Pisac istražuje baš to pitanje, naime da li je i nepravi delivery-order vrjednosni papir, reprezentativan za teret. Po iscrpnom prikazu postanka nepravog delivery-ordera i reakcije judikature, sklone priznanju spomenutog pravnog značaja nepravom delivery-orderu, i doktrine (pretežno ne sklone), pisac ističe nesigurnost temelja, na kojemu je praksa (rješidba Kasacije iz 1924.) zasnivala priznavanje reprezentativnog značaja tom papiru. Ona je to učinila na osnovi činjenice, da su zapovjednici redovito prihvaćali taj papir kao valjanu zamjenu za teretnicu. I poslije novih kodifikacija slobodno je stvaranje novih vrjednosnih papira, s izuzetkom takvih papira na donosioca, koji glase na određenu novčanu svotu. Prema tome i nepravi delivery-order može biti i dalje reprezentativan vrjednosni papir. Nema naime zapreke da posjednik teretnice kao posredni posjednik ukrcane robe izda papir, koji će predstavljati robu, i kojim će izjaviti, da drži robu za imaoa tog papira uz obvezu, da mu uz modalite naznačene u tom papiru izruči robu. Iz tog papira ne nastaje obveza za zapovjednika, da izruči robu, već se njime samo izdatnik obvezuje na izručenje robe tako, da se ona pridigne izravno od vozara; eventualna ugovorna obveza vozara ili otpremnika (špeditera) prema izdatniku delivery-ordera, da izdaju teret i u partijama, ne ulazi u obveze iz tog vrjednosnog papira (nepravog delivery-ordera), već vozar ili špediter djeluje prema

imaocu tog papira za račun izdatnika u smislu svojih ugovornih obveza prema izdatniku. Nema razloga, da se nepravom delivery-orderu ne prizna značaj vrjednosnog papira, koji predstavlja robu, samo zato, što je izvještaj uz Zak. o plovidbi smatrao, da bi to bilo štetno za sigurnost prometa s obzirom na dužnost zapovjednika, da izruči teret samo ovlaštenom imaocu teretnice. Nepravi delivery-order obvezuje samo izdatnika, a ne i njegove dužnike, i prema tome obveze, koje proistječu iz njega, nisu u sukobu s obvezama iz teretnice.

E.P.

BERLINGIERI, Francesco, FERRARINI, Sergio, MARESCA, Ugo, MORDIGLIA, Aldo, PERSIANI, Carlo: TUMAČENJE MEDJUNARODNIH PRAVILA ZA IZBJEGAVANJE SUDARA NA MORU U VEZI S RADAROM (Interpretazione delle Regole internazionali per prevenire gli abbordi in mare in relazione al Radar), Dir. mar. 1-2/1957, str.86/102

Pisci su podnijeli taj rad kao generalni izvještaj Međunarodnoj konferenciji o uredjenju upotrebe radara u pomorskoj plovidbi, održanoj od 16. do 19. V. 1957. u Genovi, a bave se u njemu sve širom upotrebom radara prema propisima pravila 15, 16, 28 i 29 Medjunarodnih pravila za izbjegavanje sudara na moru. Oni se ograničuju na pravnu stranu tog pitanja. Polaze od toga, da lokacija s pomoću radara ne daje istu sigurnost i neposrednost kao vizuelno utvrđenje, da je relativno malen broj brodova s radarom, da sprema broskog osoblja u rukovanju radarom još nije postigla takav stupanj da bi se moglo smatrati, da je ispravna upotreba radara prosječna pojava, i da nema sredstava, kojim bi brod, koji je s pomoću radara locirao drugi brod, mogao doznati, da li je i njega drugi brod sa svoje strane radarom locirao. Ipak smatraju, da bi se mogle u spomenuta pravila uvrstiti odredbe, po kojima bi brod, koji ima radar, morao uvijek biti sposoban za ispravnu upotrebu tog uredjenja, i morao